

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Prodfigalitas auaritiæ aduersa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

gunt, vt superbiant. Neque enim magnifici illi sumtus fiunt, sine profusione pecuniarum. Vnde tam grauis est inter hanc matrem & filiam pugna. Superbia dicit, Eme tibi titulos, eme honorem, eme nobilitatem; Auaritia reclamationem, & ait, Tantam pro vno nomine Nobilis, Baronis, Comitum pecuniam expendes? dabis trecentos, dabis quingentos, dabis ter aut quatuor mille Philippæos, vt tantillum ceræ & chartæ Pergamænæ recipias? Apud quosdam vincit Auaritia, apud alios Superbia dominatur. Hæc ait, Instrue conuiuium; inuitandus est hic, & ille, & ille, qui scire debent, quantum possis: At illa respondet, Cras, finitis epulis, quid habebis? veniet Ianio, aderit caupo, pulsabit ostium qui aues, qui pisces, qui obsonia volet solui. Superbia non vult tolerare vestes attritas, mittit, qui sericum afferat, qui purpuram venalem inquirat. Auaritia ait: Etiam centones arcent frigus; adhuc vno anno tunica facile durabit; melius est, non profiteri vestibus pretiosis diuitias; præstat marsupium, quàm pallium auro fulgere. Et mille talia, quantum feminae pecuniarum perdant in mundo muliebri, in libro de Monstris ostendi; quantum impendant filij ac filia in superbiam, experiuntur miseri parentes. Vno verbo, quidquid reclamet Auaritia, Superbia vult esse sumtuosa; & superbus

Illecebris capitur, nimiumq; elatus auaro

Pascitur intus.

Claud. lib. 1.
in Ruffin.

II.

Postan. c. 3.
de Magnificencia.

Trahit plerumque Superbia secum comitem prodigalitate: prodigalitas autem diuitijs est in primis inimica. Iuuenes prodigi, senes auari: illi quia nondum sciunt, quid pecuniae profint, nisi plena manu profundantur: isti, quia semper metuunt, ne desit, quo viuant. Demadem Atheniensem non admodum senem fuisse iudices, quia admodum prodigus fuit. Nam pecunias amplissimas facile effudit, mirificamq; pecuniae vim in res turpes contulit. Lege enim Atheniensium cautum cum esset, ne quis peregrinus ludis publicis in theatro saltaret, mille drachmarum mulcta indicta ei, qui ludos ederet: Demades ludis suis centum peregrinos, qui saltarent, mercede conductos in theatrum induxit, centies mille drachmis solutis. Fuit qui in meretrices totos modios pecuniarum expenderet; Alexandrina Thais totam iuuentutem Articam, & cum ea immensas ad se opes attraxit, Neque enim cum Demosthene dixerunt

erunt: *Non emponit ere tanti.* In leones, in elephantos, in spectacula & theatra, quantum argenti expensum est, olim? Mari-
 neus, dum Granata vrbis in Hispania agrum à fertilitate laudat, te-
 statur eum ex arborum folijs, è quibus fit sericum, singulis annis,
 vestigal aureorum millium ferè triginta quinque regibus pende-
 re, præter multas serici libras. Hæc nisi emptores prodigos habe-
 rent, non venderentur. Sed vestibus maior est excusatio. Vidi,
 qui multas pecunias daret ijs, qui sibi ab eo barbam prolixius pē-
 dentem curtari, aut capillos Absolonios tondere paterentur. L.
 Neratius, cum, auctore Gellio, pro delectamento haberet, os ho-
 minis liberi manus suæ palmâ verberare; seruum comitem trahe-
 bat, crumenam plenam assium portitantem. Et quemcumq; de-
 palmauerat, numerari statim, secundum duodecim Tabulas, XXV.
 asses eidem iubebat. Explicari non potest, quantum in minutissi-
 mos lapillōs, dummodo pulchrè luceant, expendatur, tamen ne-
 que pro sanitate, neque pro re alia seruiant. Nonnè præstat non
 habere pecuniam, quàm habere & perdere in tales vsus? ideo ne
 sudatur, vt habeatur, quod sic expendi possit?

Censibus aquantur concha.

Sunt & alia vitia Charybdes nummorum. Ira quid non
 amisit sauiens in suum damnum? quas non opes & vrbes euerrit
 furor? Pigritia quid non neglexit? *Paululum dormies, paululum
 dormitabis, paululum conferes manus, vt dormias: & veniet tibi, quasi
 viator egestas, & pauperies, quasi vir armatus, vltro obuiam ibit, & in-
 stat militis, immò hostis, te spoliabit,* ait Salomon. Ac rursus:
*Propter frigus piger arare noluit: mendicabit ergo astate, & non dabitur
 illi.* Et quid daretur illi, qui ait: *Fodere non valeo, mendicare erube-
 sco?* Quanta præcia homines per guttur transmittant, quot the-
 sauros venter hauriat, quis computabit? Multi, quidquid tota
 hebdomade lucrati sunt, die Dominica, ad cauponem ferunt; sa-
 turantur vno die, vt fameant & sitiant tota hebdomade. Quam-
 quam aliquos auaritia tyrannis perpetuâ inediâ cruciet. Nam
 iuxta verus proverbium, quod Pollux citat:

Difficilis emporum haud bona emittit obsonia.

Numquam enim audent satis emere, quare neque vquam satis
 possant comedere. Fuit in vicinia hæc nostra, qui, cum mense ac-
 cumberet,

Marin. lib. 20,
 rer. Hispan

Manil. lib. 5,
 Altron.

Manil. lib. 5,
 Altron.

III,
 Prouerb. 6,
 10.

Prou. 20, 4,
 Luc, 16, 7.

Pollux lib. 6,
 de rerum vo-
 cab,

L
 cumberet,